

Tollbugata 97

DRAMMEN KOMMUNE

Dokumentasjonsvedlegg
Del 1 eksteriør

INTRODUKSJON

Dokumentasjonsvedleggene inneholder fotodokumentasjon og beskrivelse.

Dokumentasjonsvedleggene består av to deler; en for eksteriør og en for interiør.

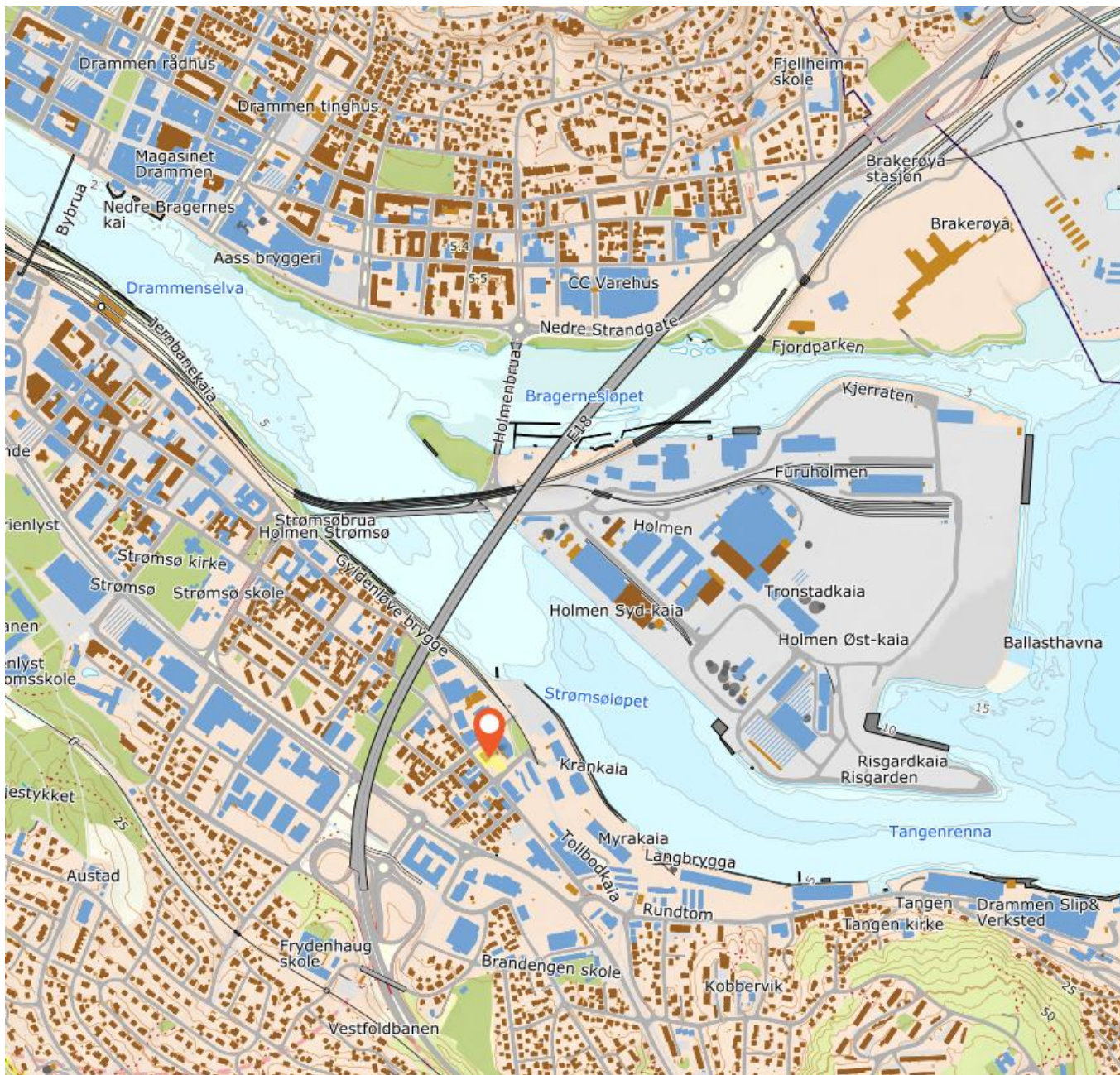
Dette er del 1, eksteriør.

KART

DRAMMEN

Tollbugata 97 ligger på nedre del av Strømsø, en drøy kilometer sørøst for Strømsø torg.

Kart seeiendom.no

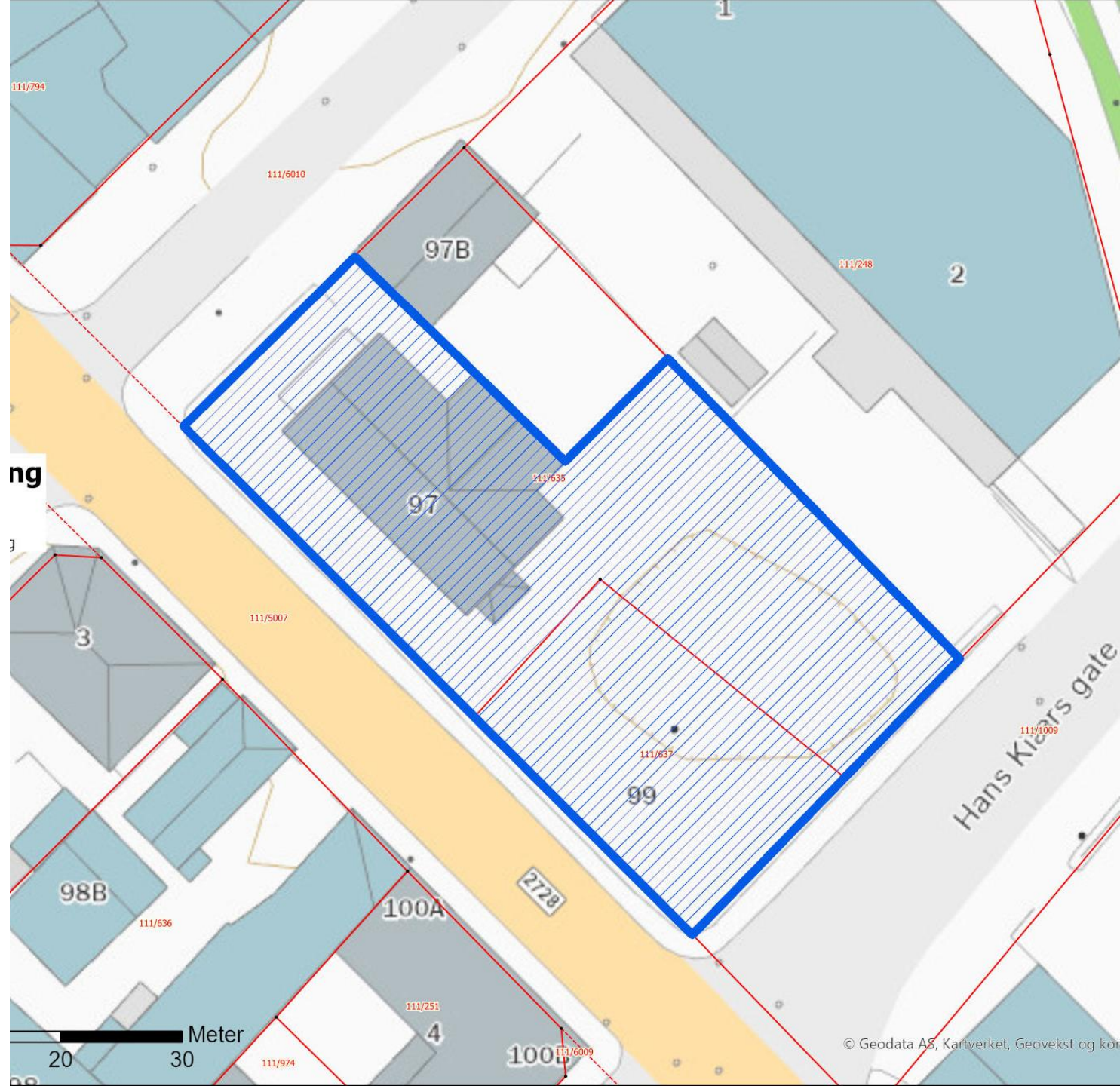

BUSKERUD
FYLKESKOMMUNE

KART MED FREDNINGSAVGRENSNING

Den foreslåtte fredningen omfatter Tollbugata 97 og 99 på Strømsø i Drammen kommune, med hovedbygning (bygningsnummer 158459183) med eksteriør, deler av interiør og fast inventar, og hage. Fredningen omfatter også løst inventar i spisestua. Nyere bolighus mot Aabys gate, adresse Tollbugata 97B (bygningsnummer 7808682), omfattes ikke av fredningen. Tollbugata 99 er en del av hagen, uten bebyggelse.

Fredningsavgrensningen er vist på kartutsnittet.

Ukjent fotograf

LOKALISERING

Tollbugata 97 befinner seg i et område med mye eldre bebyggelse, både bolig og næring. Drammen havn med tollboden ligger like ved. Det meste av bebyggelsen på nedre del av Strømsø er satt opp etter en bybrann i 1870. Eiendommen er på ca. 3 dekar.

EIEFORHOLD

Eier av eiendommen er JYM AS.

REGULERINGSPLANMESSIG STATUS

Eiendommen ble regulert til spesialområde bevaring i 1977.

VERNEVERDI

I kommunens kulturminneplan har hovedbygningen fått svært høy verneverdi.

BESKRIVELSE AV BYGNINGEN

Tollbugata 97 er en stor og påkostet utgave av drammenshuset. Huset er oppført i 1872 for trelasthandler Fredrik Adolf Kierulf.

Gassverksbestyrer Bernhard Geelmuyden var Kierulfs arkitekt.

Bygningen er oppført i kam- eller sinklaftet tømmer, mens loftsetasjen er oppført i bindingsverk.

Krysspøstvinduer, profilerte åser og sperrer i takutstikket, og løvsagdekor hører til i sveitserstilen. Huset skiller seg ut fra de fleste andre hus av denne typen ved å være både lengre og bredere. Også plasseringen på tomta, tilbaketrukket fra gata, er uvanlig.

Taket er tekt med svart glasert teglstein.

Ukjent fotograf

FASADE VEST OG NORD

Det ble gjort noen endringer utvendig etter at C. O. Lund overtok eiendommen i 1890-årene.

På vestgavlen ble det oppført et nytt inngangsparti ca. 1905.

Port og portstolper er fra samme periode.

Fotograf Ida Oppen

FASADE NORD

Kjøkkeninngangen er plassert i utbygget mot nord.

Gesimsbåndet som er på hovedkroppen, finnes ikke på gavlveggene.

Det er ett ruterformet vindu på hver gavlside.

Inngangsdøra er ombygd.

Til høyre på langveggen ser vi vinduer med småruter i spisestua. Disse må ha kommet til ved ombyggingen ca. 1905.

FASADE NORD OG ØST

Første etasje er oppført i tømmer. Annen etasje er i bindingsverk. Denne etasjen ble panelt med en smal variant av staffpanel da huset ble bygd.

I første etasje er det en bredere variant av samme paneltype, da denne etasjen ble panelt noen år seinere.

FASADE ØST

Det er ett firpasvindu i annen etasje på hver gavlside på fasaden mot øst.

Originaltegningene fra 1871 viser verandaen, men ikke de små firpasvinduene. Disse vinduene kan likevel være originale fra 1872.

Fotograf Ida Oppen

FASADE SØR

Hovedfasaden mot gata er symmetrisk oppbygd.

Krysspostvinduene er av nyere dato.

Fotograf Ida Oppen

FASADE SØR

De fem midterste vinduene er vanlige krysspostvinduer (men ikke originale), mens vinduene på hver side har en uvanlig ruteoppdeling med sprosser.

Det er en pilaster på hver side av sprossevinduene.

Fotograf: Ida Oppen

Fotograf Ida Oppen

INNGANGSPARTI PÅ FASADE VEST

Trappa og verandaen er fra ombyggingen rundt 1905.

Inngangspartiet har søyler på hver side med et lite overbygg foran døra.

Verandaen har sperreender.

Fotograf Ida Oppen

Fotograf Ida Oppen

TRAPP PÅ FASADE VEST

Trappa i drammensgranitt ble satt opp ved ombyggingen ca. 1905.

Smijernsrekkverket i art nouveau-stil er tegnet av Henrik Bull. Smijernsarbeidet ble utført i 1904. Bull tegnet også ny kjøreport og gangport til eiendommen, og rekkverket på kjøkkentrappa.

VINDU PÅ INNGANGSPARTI FASADE VEST

Vinduene i tilbygget har mangefarget blyglass i art nouveau-stil.

Fotograf Ida Oppen

Fotograf Ida Oppen

DETALJER PÅ FASADE VEST

Det er ett firpasvindu med farget glass på hver gavlside. Disse kan være originale fra 1872.

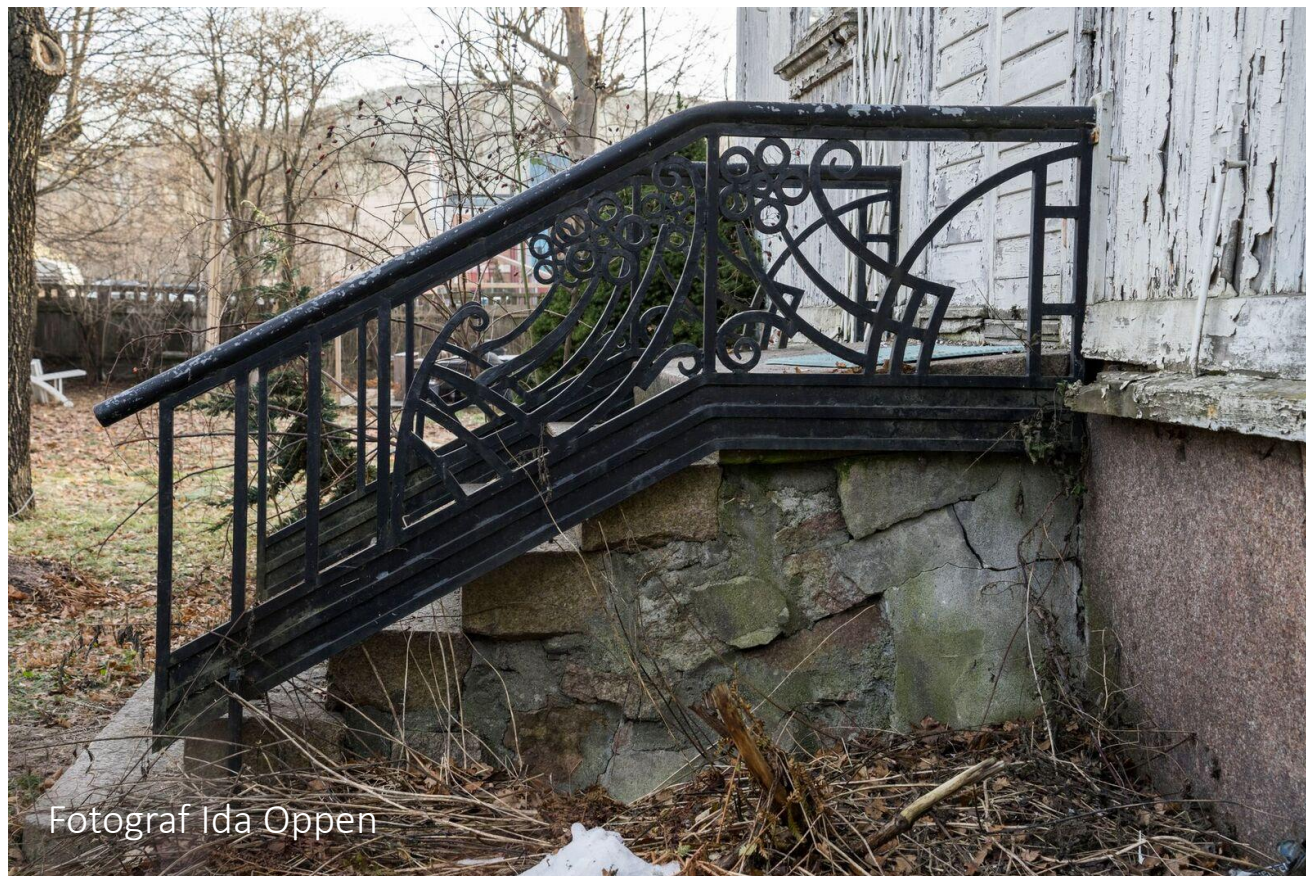
Rekkverket i art nouveau-stil er fra ombyggingen rundt 1905.

Fotograf Ida Oppen

TRAPP PÅ FASADE NORD

Rekkverket på kjøkkentrappa er tegnet av Henrik Bull.
Smijernsarbeidet ble utført i 1904, i samme art nouveau-stil
som ved hovedinngangen.

Fotograf Ida Oppen

Fotograf Ida Oppen

GRUNNMUR

Grunnmuren er i naturstein, og er forblendet med granittheller.

GESIMSBÅND OG TAKUTSTIKK

Gesimsbåndet finnes bare på langveggene, ikke gavlveggene.

Gesimsbåndet med rosettfrise tilhører seinempiren, mens sperreendene er fra sveitserstilen. Dette er originale bygningsdeler fra 1872.

Fotograf Ida Oppen

KJELLERNEDGANG MOT NORD

Kjellernedgangen er neppe original, men kan være fra ombyggingen rundt 1905.

Fotograf Ida Oppen

DETALJER FASADE ØST

Krysspostvinduet med tre fag er det bare ett av, på veggen mot hagen. På Geelmuydens originaltegninger vises denne vindustypen også på hovedfasaden mot gata.

VERANDA

Verandaen i sveitserstil er også original, men har nok ikke vært innglasset fra begynnelsen.

Fotograf Ida Oppen

Fotograf Ida Oppen

Fotograf Ida Oppen

VINDUSDETALJER PÅ FASADE SØR

De to vinduene med
sprosser er ikke på
originaltegningene,
men er trolig
opprinnelige.

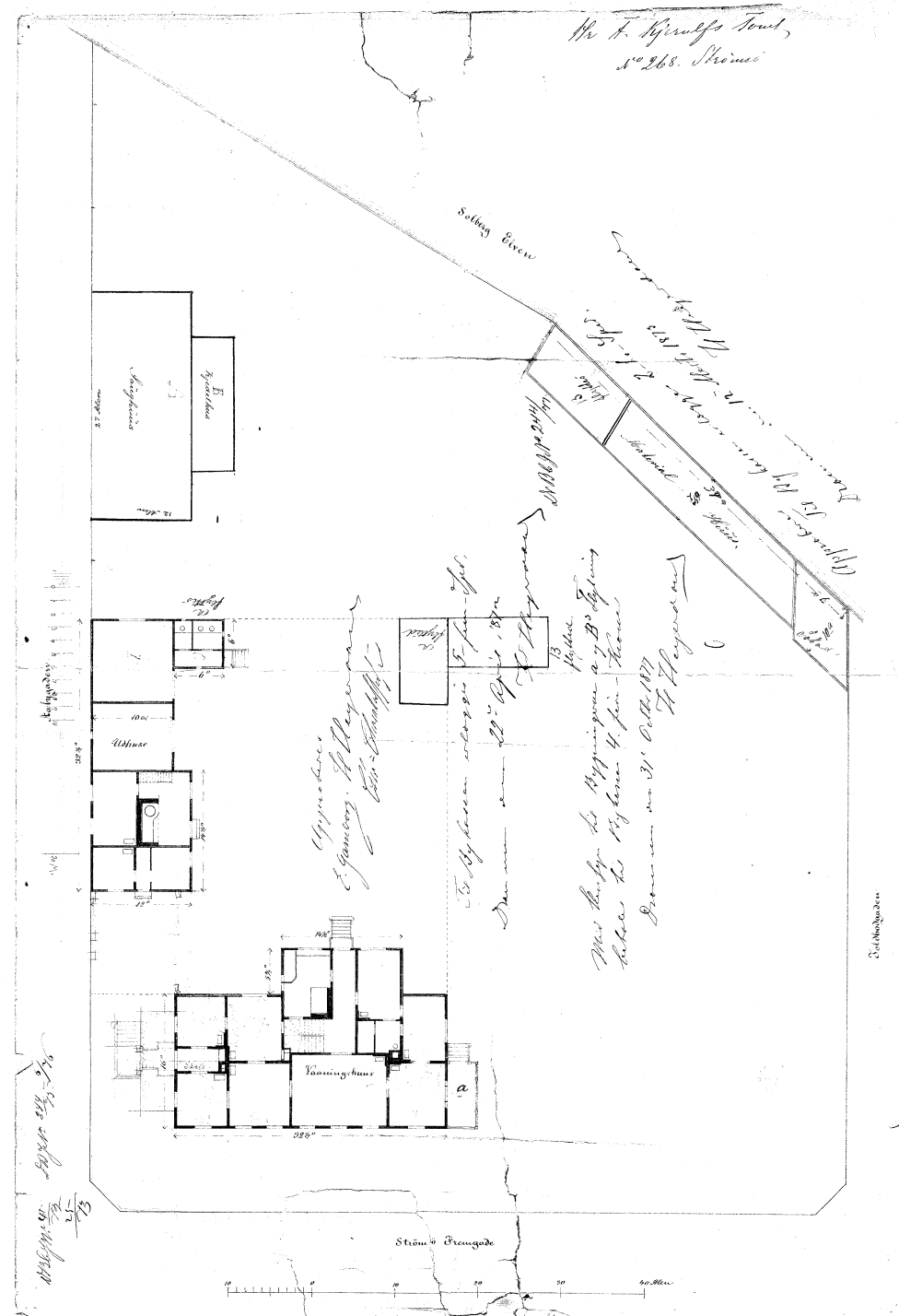
Blyglasset i vinduene er
fra ombyggingen ca.
1905.

BUSKERUD
FYLKESKOMMUNE

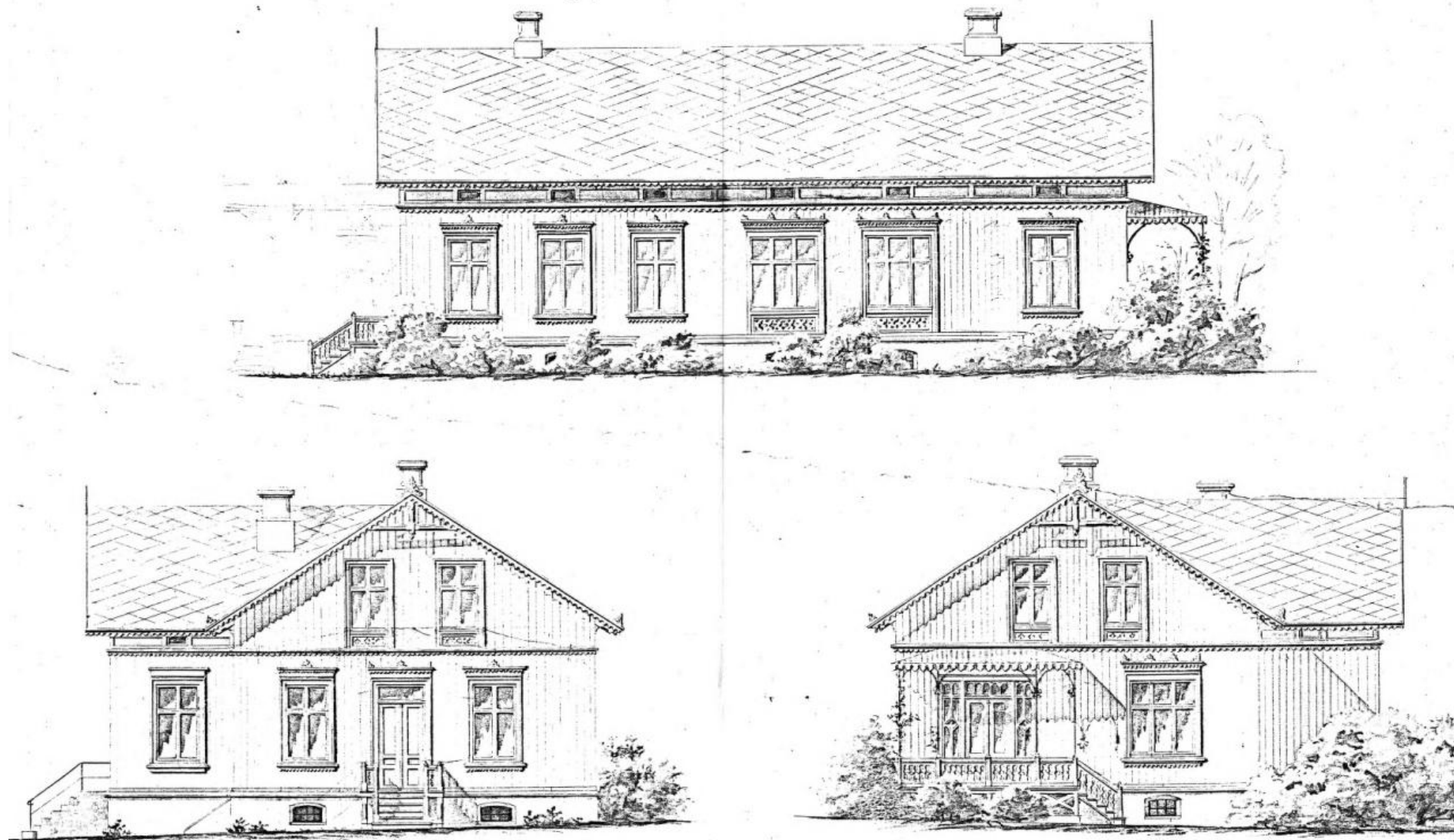
Eldre tegninger og fotografier

I dag er det bare hovedbygningen nederst på kartskissen som står.

Ingeniør Bernhard
Geelmuydens forslag til
tegninger fra 1871.

Huset har fått et mer
moderne uttrykk enn
det som er vist på
tegningene. Dette
gjelder spesielt
vinduene.

Fotograf Jo Sellæg

Et fotografi fra 1989 viser at hovedfasaden ikke ble bygd eksakt etter tegningene.

Legg merke til antall vinduer og vindustype.

Originaltegningene fra 1871 viser at taket var tekt med skifer. Vi vet ikke når dette ble erstattet med svart glasert teglstein. Den tidligere sidebygningen var også tekt med skifer. Fotografiet nedenfor er fra mellomkrigstida og viser at taket var tekt med skifer.

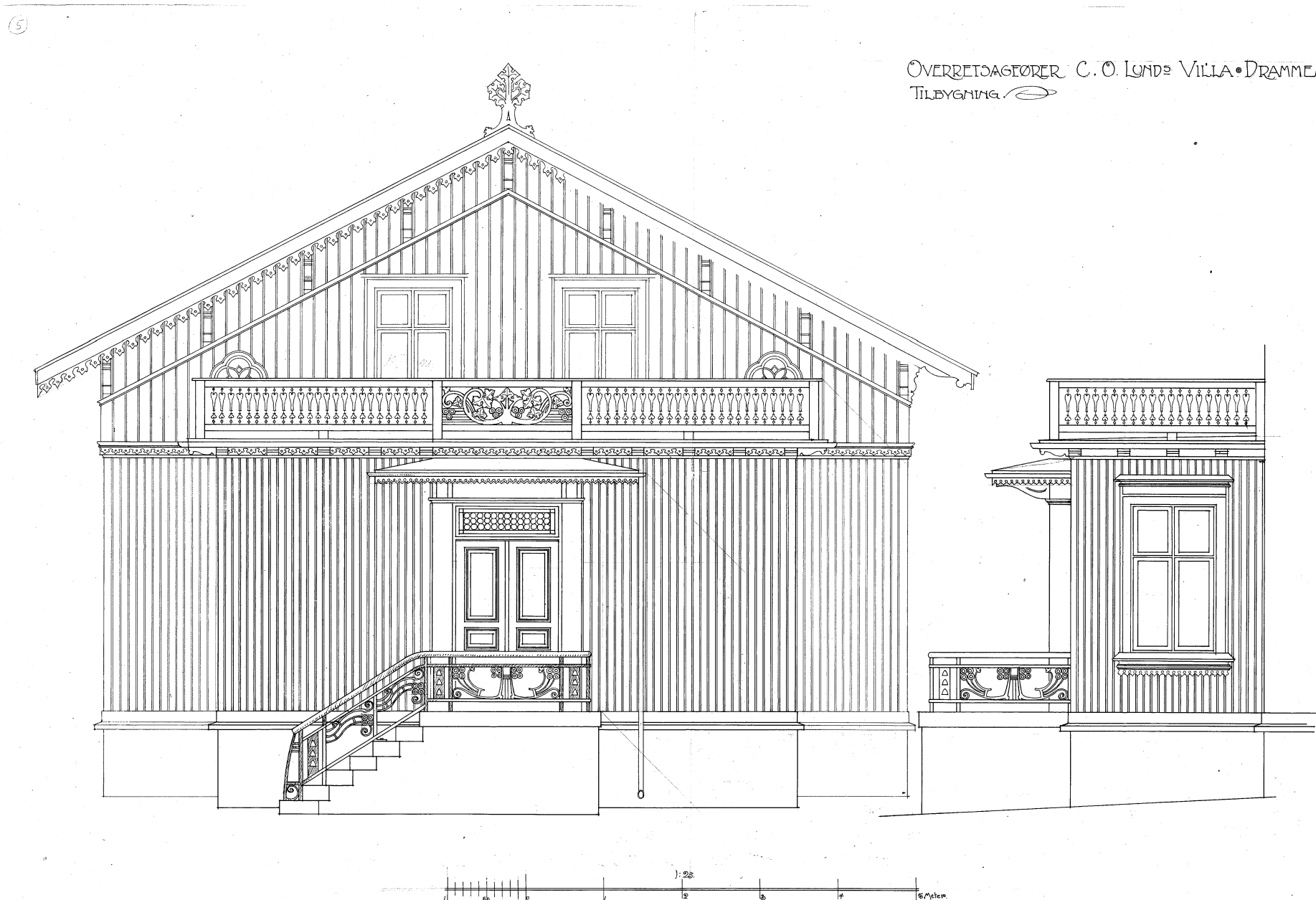

Fotograf ukjent

FASADE VEST

INNGANGSPARTI

Arkitekt Henrik Bulls
tegninger fra ca. 1905.

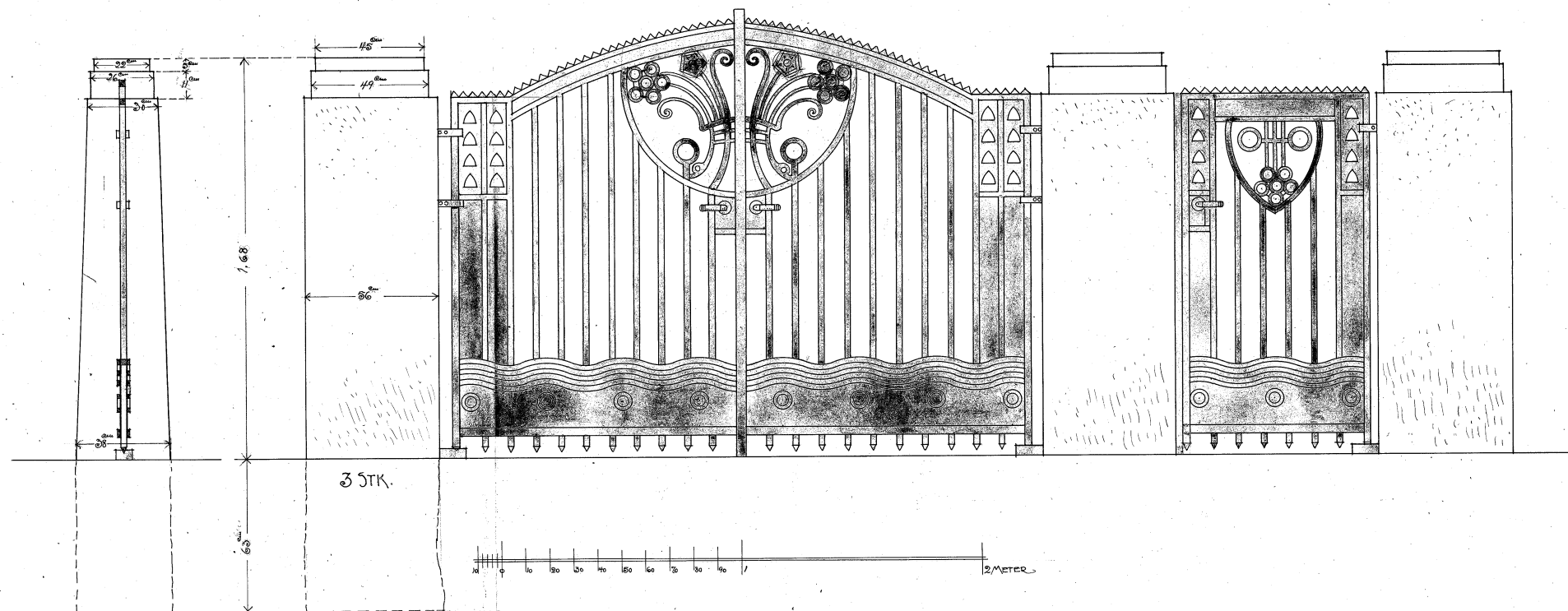

Fotograf ukjent

Fotografiet viser at det har skjedd endringer i detaljeringen.

Gavlveggene hadde utskjæringer på list i etasjeskillet, vindskiene og nederst på takutstikket.

OVERBETSAGFØRER C.O LUNDS VILLA
SMEDJERAS PORT.

REG. FOR ANTIKV. OPPM. KARTOTEK

A1674

NORSK ARKITEKTURMUSEUM

BUSKERUD
FYLKESKOMMUNE

Jørn Jensen

Rådgiver bygningsvern

Tora Flovik Aune

Rådgiver bygningsvern

Dato: 16.09.2026